

Helsinki 19.1.2015

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asia: Tieteentekijöiden liiton lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 278/2014 vp)

Tieteentekijöiden liitto käsittelee lausunnossaan lakiesityksen apurahansaajia koskevaa osuutta.

Tieteentekijöiden liitto pitää kannatettavana sitä, että työtapaturmaa, ammattitautia ja kuntoutusta koskevat säädökset on kirjoitettu yhteen lakiin. Hyvänä pidetään myös sitä, että apurahansaajia koskeva maatalousyrittäjän tapaturma- ja ammattitautilain uudistus on rakennettu samoin periaattein kuin yleinen työtapaturma- ja ammattitautilain uudistus.

Uutena terminä laki tuo esiin ns. alueperiaatteen, jonka mukaan korvaussuoja koskisi myös muuta kuin varsinaisten työtehtävien suorittamista oleskeltaessa työstä johtuen työpaikkaan kuuluvalla alueella. Alueperiaatetta ei kuitenkaan sovellettaisi omassa asunnossa tai muussa vapaavalintaisessa työskentelypaikassa tehtävään työhön. Näissä tilanteissa itse työskentely tulisi olemaan vakuutusturvan piirissä, mutta rinnalla tapahtuva muu toiminta kuten virkistäytymistauot eivät olisi turvan piirissä.

Moni apurahansaaja tekee työtään kotona. Tieteellistä työtä tekevä apurahatutkija ei välttämättä keskeytä työtään virkistäytymistauon ajaksi. Lounasta syödessään apurahatutkija perehtyy samalla esimerkiksi tieteelliseen kirjallisuuteen. Tieteentekijöiden liitto huomauttaa, että virkistäytymistaukojen sulkeminen vakuutusturvan ulkopuolelle saattaa tuottaa ongelmia lain soveltamisessa. Kotona työskentelevät apurahansaajat ovat eriarvoisessa asemassa erillisessä työskentelytilassa työskenteleviin nähden. Yliopiston tiloissa työskentelevällä apurahansaajalla virkistäytymistauot kuuluvat turvan piiriin.

Lakiesityksen perustelut ovat melko yksityiskohtaisia työstä johtuvien olosuhteiden osalta. Moni apurahatutkija tekee kongressi- tai tutkijavierailumatkoja ulkomaille. Lain

perustelujen mukaan turva kattaa myös matkustamisen ulkomaille kohteeseen, jossa apurahansaajan on tarkoitus tehdä työtään. Perustelut ovat vähäisiä ulkomaille suuntautuvan työmatkan osalta.

Tutkijat saattavat tehdä työtään samanaikaisesti eri työntekomuodoissa: työsuhteessa 50 %:sti ja apurahalla 50 %:sti. Kyse on samasta tutkimustyöstä, jossa on erilainen rahoituspohja. Tieteentekijöiden liitto huomauttaa, että sen seikan määrittäminen, kumman järjestelmän korvattavaksi mahdollinen työtapaturma kuuluu, saattaa olla ongelmallista.

Petri Koikkalainen
puheenjohtaja

Eeva Rantala
toiminnanjohtaja